

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Resolvitur prima pars quæsitæ, & declaratur in quo essentialiter
consistat futuritio,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

ribus, qui videntes ex hac definitione futuri, se qui manifestam destructionem scientiæ mediæ (ut constabit ex infra dicendis) illam negant. Unde P. Annatus in libro quem edidit pro defensione scientiæ mediæ disp. 1. cap. 2. ait aliquid esse futurum, nihil aliud significare, quam aliquando contingere rem habere suam existentiam, etiamsi quasi contingat casu, id est, nulla quoad hoc præcesserit determinatio in Deo, sed tantum præscientia; & adeo firmam putat hanc doctrinam, ut nihil possimus illi opponere, quantumvis nos excutiamus. Sed ut clarè pateat, quàm parùm soliditatis & probabilitatis habeat hæc sententia.

2. Probatur primò conclusio ex D. Thoma, quæst. 2. de verit. art. 12. ad 7. ubi ait. *Cum dicitur hoc est futurum, designatur ordo qui est in causis illius rei ad productionem ejus.* Et in 1. dist. 38. quæst. 1. art. 5. dicit, *Deus videt ordinem sui ad rem, ex cuius potestate res erat futura*: ille autem ordo, nihil aliud esse potest, quàm determinatio divinæ voluntatis, ad res producendas, per quam transferuntur, à statu meræ possibilitatis ad statum futurationis. Idem docet. 1. contra Gent. cap. 67. 1. Periherm. cap. 8. 2. 2. quæst. 171. art. 6. ad 2. Et in hac parte quæst. 16. art. 7. ad 3. ita expressè loquitur, ut nullus dubitationi relinquatur locus: dicit enim, *Omne quod est, ex eo futurum fuit, antequam esset, quia in causa sua erat ut fieret: unde sublata causa, non esset futurum illud fieri* &c. Et tandem in hac quæst. art. 23. sic habet. *Alio modo potest considerari contingens, ut est in sua causa: & ita consideratur ut futurum*: Ergo ex D. Thoma, res est, & denominatur futura, à præparatione, ordinatione, seu determinatione causarum ad illius productionem.

3. Probatur secundò ex D. Augustino, qui cap. 9. de corrept. & gratia, & lib. 6. de Genesi ad litteram cap. 17. dicit, *Deum futura facere, nihil aliud est, quàm eorum causas preparare.* Et Tractatu 68. in Joan. docet quòd Deus fecit futura, ea prædestinando.

4. Probatur tertio ratione ex dictis locis desumpta. Rem esse futuram, est aliqua denominatio realis, non quidem intrinseca, sed extrinseca: denominatio enim intrinseca non potest competere rei non existenti: Ergo debet ab aliqua forma reali & extrinseca provenire: At talis forma non potest esse alia, quàm determinatio causæ ad ejus productionem: Ergo rem esse futuram, nihil est aliud, quàm ipsam esse determinatam in causa, ad habendam existentiam pro tempore sequenti. Major, & prima Consequentia patent, Minor probatur. Talis forma non potest esse ipsa causa, præcisè ut potens ad producendum effectum: cum ut sic tantum tribuat denominationem possibilis; non potest etiam esse eadem causa, ut actu influens esse in effectum; sic enim dat denominationem existentis: Ergo solum potest esse eadem causa, ut determinata ad dandam illi existentiam in duratione sequenti.

5. Respondet Suarez prolog. 2. de gratia cap. 7. rem non esse, nec denominari futuram à determinatione causæ, sed ex habitudine ad existentiam pro determinato tempore habendam.

Sed hæc responsio magis confirmat, quàm infirmet vim argumenti propositi: Cum enim habitudine ad existentiam pro determinato tempore habendam, nulli rei creatæ conveniat essentialiter, & ab intrinseco, debet ei competere ab extrinseco, & ex aliqua causa efficiente: unde cum non possit ei competere à tali causa, præcisè ut

A potente, & indifferente ad dandum illi esse: ei convenire debet ab eadem causa, ut præparata, & disposita, ac determinata ad ejus productionem.

Probatur ultimò conclusio, & magis confirmatur, & explicatur ratio præcedens. Res futura constitui debet in ratione futuræ, per illud, per quod distinguitur à merè possibili, & existenti: Sed ab utraque distinguitur, per hoc quòd sit determinata in causa ad habendam aliquando existentiam: Ergo per talem determinationem constituitur in ratione futuræ. Major est evidens, ut enim dicunt Philosophi, idem est constitutum rei, ac distinctivum illius à qualibet aliæ. Minor verò declaratur, & probatur. Res merè possibilis continetur in causa indeterminate, & indifferente ad dandum illi esse. Res existens, est totaliter extra suas causas; cum existentia idem sit, ac silentia rei extra causam: At qui sola determinatio in causa, facit differre rem futuram, à re quæ est omninò extra causas, & à re quæ est in causa omninò indifferente, & indeterminate: Ergo determinatio in causa, distinguit rem futuram, ab existente, & merè possibili. Major constat, Minor etiam non est minus evidens. Res enim futura, nondum est extra suas causas, aliàs esset præsens, & existens; nec etiam est intra causam omninò indifferentem, & indeterminatam, ad dandam illi existentiam; alioquin esset merè possibilis, nec magis esset futura, quàm non futura; & cum contineatur intra causas, & per hoc differat à re existente, quæ est omninò extra causas; ut differat à merè possibili, debet esse intra causam cum determinatione; & sic res futura, erit illa quæ est determinata in sua causa, ad habendam existentiam pro duratione sequenti.

§. II.

Corollaria præcedentis doctrinæ.

D EX dictis colliges primò, quòd cum sit duplex determinatio causarum, una infallibilis, & immutabilis, qualis est determinatio causæ primæ: altera fallibilis, & mutabilis; qualis est determinatio causæ secundæ contingentis, vel liberæ, duplex etiam distingui solet futuritio: una certa & infallibilis, per ordinem ad causam primam; & altera fallibilis, & impedibilis, per ordinem ad causas inferiores contingentis, vel liberæ. Quòd est futurum primo modo, est simpliciter, & absolutè futurum, & de eo potest dici simpliciter, quòd erit; quòd verò tantum secundo modo est futurum, est solum futurum secundum quid, nec de eo simpliciter potest dici, quòd erit; sed cum addito tantum, ex vi scilicet inclinationis, & determinationis causæ. Unde D. Thomas quæst. 12. de verit. art. 10. ad 12. *Causæ superiores quæ sunt rerum rationes in divina præscientia, nunquam desiciunt ab implementatione suorum effectuum, sicut desiciunt causæ inferiores; & ideo in causis superioribus cognoscuntur rerum eventus absolutè, sed in inferioribus, non nisi sub conditione.* Ubi per rationes rerum, intelligit ideas ut determinatas per decretum divinum: sicut ipse docet quæst. 3. de verit. art. 6. in corp. ubi ait, *Idea rerum quæ sunt, fuerunt, vel erunt, determinantur ex proposito divina voluntatis.* Sentit ergo S. Doctor, res creatas ex ordine tantum ad divinum decretum, accipere infallibilitatem eventus: non verò